NONNULLA

DE

PRAEDISPOSITIONE HEREDITARIA.

DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICO-PATHOLOGICA
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
RATIOSI MEDICORUM ORDINIS
IN
UNIVERSITATE LITTERARIA
FRIDERICA GUILELMA
PRO SUMMIS
N MEDICINA ET CHIRURGIA HONORIBUS
RITE CAPESSENDIS
DIE IV. M. JANUARII A. MDCCCXXX.
H. L. Q. S.
PUBLICE DEFENDET
AUCTOR

BERNHARDUS PREISS
SILESIUS.

OPPONENTIBUS:

J. PREISS, MED. ET CHIR. DR.
C. GRIM, MED. ET CHIR. DR.
J. WOLLHEIM, REFERENDARIO.

BEROLINI.
TYPIS FERDINANDI NIETACK.

PRAECEPTORIBUS

SUMMA PIETATE COLENDIS

DISCIPULUS

NEC NON

VIRO

DOCTISSIMO EXPERIENTISSIMO

LUDOVICO PREISS

MED. ET CHIRURG. DOCTORI, MEDICINAM PATRIA

IN URBE FELICISSIME COLENTI

AMICISSIMO ANIMO

CONSOBRINUS.

Qui viget in foliis, venit a radicibus humor:
sic patrum in natos abeunt cum semine morbi.

Dispositio hereditaria, s. congenita, gentilitia, ea
morbos opportunitas peculiaris dicitur, cujus ger-
en primum cum organismo ipso prognatum, genera-
)ne idcirco a parentibus transfertur in liberos, quae
minum similis, uti celeberrimus Gaubius (institut.
tholog. medicinal §. 618) egregie exposuit, per an-
s saepe, absque sensibili labe, aut functionum lae-
)ne sopita quasi latet, at suo demum tempore, fa-
ntes nactae conditiones in morborum speciem, qua
rentes laboraut, efflorescunt analogam.

Distinguenda nobis est praedispositio hereditaria,
ae simul cum procreatione embryoni inseritur, a
aedispositione connata, quae a matre sola, viribus
centibus inter ipsius graviditatem in eam influen-
us, aut vero causis externis infaustis, jam immo-
ıte foetui in utero materno tradita est.

Investigandum mihi nunc est, quantum potero in
c libello,

1) an revera praedispositio ad morbos heredita-
exsistat, quo et quali modo originem ducat et
omodo oriatur praedispositio connata,

2) utrum praedispositio sola an etiam morbus ipse a parentibus transferatur in proles,

3) an causa occasionali opus sit, ut praedispositio ad morbum usque amplificetur.

I.

Multi iique celeberrimi priorum temporum scriptores ad omnes fere, qui homines affligere possunt, morbos praedispositionem hereditariam gigni posse contenderunt, quorum nonnulli ipsas febres et inflammationes non exceperunt, uti Procopius (de morbis hereditar. in genere §. 53) docuit. „Si eo tempore parentes liberos genuerint, quo in acutum quemdam morbum erant proclives, eadem haec morbosa corporis conditio, in liberos propagari potest.“ Et Fernelius (oper. omn. T. I. p. 204) prius jam eadem nobis tradidit.

Haud desunt autem recentiorum temporum viri magni ingenii, praecipueque Louis et Marcus, qui praedispositionem hereditariam oriri posse denegaverunt.

Quamquam haud dubium est, quin minime ad omnes morbos praedispositio hereditate accepta existat, et ut uno tantum exemplo utar, syphilidem nomino; tamen nullo jure eam numquam percipi posse contendere possumus, nisi experientiam multifariam, quotidie nobis occurrentem repudiare et rejicere velimus.

De praedispositionis hereditariae causa, quae in primis embryonis elementis sola quaerenda est, discrepant opiniones antiquorum scriptorum: quorum

nonnulli, sal acre parentum semini inhaerens et ad proles translatum causam esse praedispositionis hereditariae morborumque serius apparentium, docuerunt. Alii vero, veneno quodam esse impraegnatum semen, atque nulla alia, quam veneneta corpora procreari posse, censuerunt. Hypotheses insuper multae restant, quae vero omnes etiam infirmae quovis carent argumento.

Pathologi oeconomiae animalis legibus accuratius ab ipsis investigatis nixi, somnia illa et fictitia contemnentes, sententias et veriores quidem et aptiores de re nostra in universum nobis tradiderunt; definite enim demonstraverunt: praedispositionem solam hereditate esse propagandam, eam familiarum singularum propriam esse et ad certos solummodo, quibus familia laborat morbos, proles etiam praedisponere posse, semperque indolem organismi magis minusve a statu omni ex parte integro distantem indicare; sed pro pathologorum variis systematibus etiam de praedispositionis hereditariae causa et modo existentiae differunt opiniones. Nonnulli cum Friderico Hoffmann (med. rat. systemat T. I. p. 130) in vitio quodam peculiari partium solidarum ponendam esse causam, dum alii, in partium fluidarum mutatione peculiari causam esse sitam, contenderunt. Sunt etiam, qui dicant, tum in partibus solidis tum fluidis causam esse quaerendam, et haud deerunt, qui debilitatem et laxitatem solam hereditate accipi posse, putaverint.

Brevibus hae erant de re nostra auctorum opiniones ab Hippocrate inde ad recentiora usque tempora nobis tradita.

Ex his, quae pro viribus meis de re nostra nunc disseram, eluceat, quanam ex parte opiniones hae aut omnino a veritate absint, aus magis magisque ad eam proprius accedant.

Minime autem auctores recentiores de re nostra omnes conveniunt. Nam pro diversis auctorum de generationis negotio in universum, et quid valeat foetui mater, sententiis non minus dissentiunt auctores de causa praedispositionis herediteriae et existentia, et limites hujus libelli excederem, si variorum auctorum varias opiniones accurate et diligenter perscrutari vellem.

Necesse mihi esse videtur, ut, si, quod attinet ad praedispositionis hereditariae causam et existentiam, ad veritatem pervenire velimus, profundissimum tantorum malorum fontem illum in primo organismi recenter procreandi germine inquiramus.

Omnes fere cum pathologi tum physiologi recentioris temporis ingeniosissimi Blumenbachii hypothesi, quae simplicitate et naturae convenientia maxime se commendat, consentiunt, embryonem nempe utriusque sexus semine, quod in uterino cavo fecundo coitu confundi constat, originem ducere, in quo utero, postquam semen intime invicem in eo mixtum esset, subigatur et maturescat, atque elapso illo praeparationis tempore, nisum, quem vocat formativum excitari, cujus virtute informis hactnus spermatica materies in embryonis figuram effingatur et vivens reddatur (Blumenbach. istit. physiol. §. 538. p. 465 et de nisu formativo p. 32.). Organismo idcirco oriundo ipsi nisus jam insitus est, corpus hu-

usque partes varias typo certo, respectu mixtionis, structurae, viriumque vitalium, formandi, excolendi et modificandi. Typus ille, cum jam primo embryonis oriundi germini, momento geneseos, inseratur, tamquam a generatoribus solis adtributus et quodammodo praedestinatus aestimari debet. Jam ex his llarius elucere potest, quid valeat generatorum corporis indoles et dispositio cum ad indolem tum ad dispositionem et evolutionem organismi procreandi. In quibus non solum causa continetur, cur et genera et species organicae semper perdurent atque secum consentiant, sed ex eodem hoc fonte, uti mox videmus, cum hereditas formationum peculiarium corporumque constitutionum et temperamentorum, tum etiam praedispositio ad morbos hereditaria per familias et generationes perseverans originem ducat.

In organismo humano penitus incolumi tantum tiones ei propriae, eo modo ad leges naturae exerntur, ut solida et fluida viresque iis insitae in armonia et integritate persistant. Cum autem ornon aut systema seu organismi pars dynamica a ormali statu aberrat, tunc, ex mutui nexus lege, uti mnes bene scimus, necesse est, partes solidas et uidas viresque, pro organorum affectorum discrimine, agis minusve una morboso modo mutari et alienari. uae dicta, quodsi ad semen ea referamus, tunc re ra haud minimi momenti esse apparebit organismo uudo, utrum a parentibus plane sanis, an morbo quo laborantibus, momento conceptionis, in locum denatum dejiciatur, praecipue si parentum morbus

ejusmodi est, ut ejus praedispositio ad organismum procreandum transferenda sit.

Jam Hippocrates loco quodam non temere dixit: „Semen enim genitale ex omnibus corporis partibus provenit, ex sanis quidem sanum, ex morbosis morbosum;" et vix revera denegare possumus, foetum illius corporis qualitatem et dispositionem, ex cujus semine oriatur accipere, si naturam sequamur. Patris debilis seu matris invalidae semen numquam progeniem fortem, vividam et animosam procreabit. Addere velim Flacci nostri versum, qui ad hoc spectat:

Fortes creantur fortibus et bonis,
Est in juvencis, est in equis patrum
Virtus, nec imbellem feroces
Progenerant aquilae columbam.
(Carm. lib. IV. Od. 4.)

Si igitur pater forti constitutione, mater autem debili fuerit, tunc etiam proles, prout aut patri aut matri similiores sunt, vel fortes etiam, vel debiles invenimus; quod saepissime observatur. Exempla multifaria quotidie nobis occurrunt, patrem aut matrem collo longo, pectore angusto, plano, pulmonibus debilibus, etiam liberos, una eademque dispositione praeditos, gignere. Ex quibus patet, qualitates omnes, quae a forma externa et structura peculiari partium internarum dependeant, a parentibus ad liberos transferri posse, ipsis etiam viribus non exceptis, quae a materia dissolutae fingi non possint. Pro mixtionis autem, connexus atque nisus utriusque seminis formativi diversitate, pro majori aut minori

activitate seminis virilis aut muliebris, etiam organismus, ex eo semine ortus aut patri aut matri similior erit, etiamque unius alteriusve corporis qualitates omni ex parte fere accipiet. Vidimus, inquit Gregorius (T. I. §. 16 et 43.), liberos structuram non solum et formam sed etiam idiosyncrasiam, virtutes et vitia hereditate accipere. Sexus autem nullum discrimen nobis praebere potest, (nisi in his, quae ad ejus individualitates tendunt) et puella patri et constitutione et habitu similior etiam dispositiones patris ad affectiones morbosas accipere potest et vice versa.

Ex his adhuc dictis, uti crederem, neminem fugere poterit, utriusque sexus semen non modo ad procreandum organismum novum, verum etiam illius seminis qualitatem, ad organismi futuri modum vivendi, jam momento conceptionis constituendum, destinatum esse. Nam id, quod organismum gignit, etiam germini oriundo et modum et rationem totius evolutionis futurae imprimit; itaque procreati non solum quoad formam externam, sed etiam quoad partem materialem atque virium vicissitudinem generatores adaequare debent. Uti autem vita, morboso modo agens et formans organismo suo evolutionem omni ex parte incolumen ac restitutionem integram parare non potest, ita etiam basin evolutionis normalis in organismum recenter procreatum transferre non valet.

Omnia, quae nunc attuli, probaverint, qualitates et dispositiones parentum ad liberos transferri posse, quod etiam experientia multifaria confirmat. Nam

semper, paucis exceptis, liberos iisdem ad morbos praedispositionibus, quibus parentes praediti erant, indutos invenimus, et mirandum est, quod una eademque aetate, qua parentum praedispositio in morbum ipsum transierat, etiam liberi eodem morbo saepissime affligantur, uti hoc praecipue in phthisicis morbis et in haemorrhoidibus et aliis morbis hereditariis sese clare nobis manifestat. Quae res magis etiam illud supra dictum confirmat: evolutionis typum organismi totius ejusque partium singularum primo generationis momento a parentibus germini primo embryonis jam intexi. Tissot (über Nervenkrankheiten) exemplum nobis tradit, ex quo infantes quindecim unius familiae uno eodemque tempore phthisi pulmonali eraut correpti. Raro quemquam non aliquam partem corporis imbecillem habere dicit Celsus (L. I. cap. 3). Hanc sententiam Zimmermann (von der Erfahrung S. 598.) experientia sua amplius argumentatus est, demonstrans, in quocunque homine unam vel alteram partem, aliis debiliorem inveniri, atque in hanc pertem, saepissime heraditate ita acceptam, causam occasionalem magis et facilius influere posse. Tissot (l. c. T. II. p. 8.) haud paucas esse corporis partes docet, quae praecipue in omnibus familiae ejusdem individuis debiles inveniantur et haud dabitandum esse, quin hereditate tales acceptae sint.

Nemo mehercle non videt parentes corporis proprii formam et temperamentum liberis tradere posse. Ab aequalitate autem externa facile ad similitudinem etiam partium internarum concludi posse probavit

Rougemont (über Erbkrankheiten, übersetzt von Wegeler S. 149). Idem porro eodem loco dicit: „Nos, quodsi e. g. in encephalo vitia aliqua organica, uti mollitiem ejus seu cohaerentiam nimiam, aut alia vitia, quae ad ambitum, formam aut texturam adhuc inexplicatam spectant, inveniamus, tunc ea tamquam hereditaria in prolibus, uti etiam ejus qualitates, ab hoc encephalo dependentes, animadvertere. Haec de encephalo dicta etiam ad multa alia quae ad nostram rem spectant, referenda sunt, et tum rationes organisationis generales, seu ad totum seu ad systemata aut organa singula vergunt, tum vitia in parentum intima vegetatione radicantia eodem modo, uti jam vidimus, generatione ad liberos propagantur. Etiam haec autem revera experientia multifaria probat, constitutionem gracilem et imbecillem, ex qua processus vitalis universalis debilis, itaque debilitas universalis, reactio contra res externas non sufficiens atque receptivitas aucta et ex his rursus processus vitalis aberratio sit derivanda, hereditate propagari. Aequali modo haec saepe in debilitate et disproportione systematum nec non organorum eorumque in functionibus vitalibus singularibus observamus. Sunt autem inprimis organisationis ad morbos peculiares formandos directiones insigni habitu eminentis, quae generationi originem debent. Sic igitur praedispositionem ad apoplexiam et phthisin, ad scrophulosin et rhachitidem etc. saepissime invenimus. Omnes hae dispositiones sopitant ad istud corporis evolutionis tempus usque, quo nisus formativus et incitabi-

litatis ratio (Erregungsverhältnifs) ad eas partes, in quibus praedispositio sita est tendit.

Es his adhuc de re nostra dictis intelligemus, praedispositionem hereditariam certo existere debere et qua via oriri possit.

Restat nunc nobis ad quaestioni primae respondendum, ut ostendamus, qualis sit ratio inter foetum et matrem, quo eluceat, unde praedispositio connata originem ducat.

Foetus in utero clauso in intimo connexu quidem cum matre versatur; quum autem embryonis sexus utriusque semine formati primo germini, uti jam vidimus, illatus sit nisus formativus, nil tunc necesse est, quam ut sese in utero materno nutriat et vi sua propria excolat. Bene autem omnes sciunt, foetum a matre nutrimentum accipere. Itaque quis est, qui dubitet, quin secunda aut adversa matris gravidae valetudo foetus cum evolutioni tum valetudini maximi momenti sit. Mulier, cujus digestionis organa intra graviditatis tempus in statu perfecte sano vigent, cujus in universum corporis functiones normales procedunt, etiam foetui nutrimenta ad valetudinem bonam ei conservandam apta praebet, atque foetus sanitate perfecta praeditus etiam ad evolutionem perfectam pervenit. Quodsi autem matris aut organa digestionis intra graviditatem ita laesa sunt, ut humores alienentur, aut si eodem tempore alio aliquo morbo affligatur, aut si pathemata animi aliaeque causae externae in eam influant, tunc etiam foetus nutritio minus apta esse debet, quo fit, ut foetus evolutioni qualitates abnormes diversae in-

exantur. Hac igitur in via, et quidem plerumque arionibus et qualitatibus corporis materni in gravi-itate sola dispositiones ad morbos variae oriri pos-unt, quae optimo jure „connatae" dicuntur, cum xtra generationis limites originem ducant, quam-uam non raro fit, ut liberi a parentibas quamvis ane sanis uati, tamen cum praedispositione ad ithisin aut ad alios morbos pariantur.

Praedispositio connata idcirco est ea embryonis normali statu deflectio, quae, dum domiciluim utero habet, oritur. Ea dispositio posita esse test 1) aut in temperatione certa irritabilitatis, per nnexum etiam dynamicum inter matrem et foetum istentem attributa, 2) aut in formationis abnormi-e, impressu aut vi externa aut anomalia vis for-ativae adducta, aut tandem 3) in mixtionis aberra-ne aut irritabilitatis aut sensibilitatis seu mate-rum corruptarum ipsarum mutatione concitata.

II.

Discrepant inter se pathologorum opiniones de aestione, utrum morbus ipse an praedispotio sola morbum hereditate propagetur.

Uti multi auctorum discrimen certum inter edispositionem hereditariam et stricte conna-non statuerunt, ita etiam morborum hereditario-et connatorum notiones confuderunt, et ni fal-haec sola causa fuit, cur alii contenderint mor-ipsos, alii praedispositiones ad morbos solas a entibus in liberos transferri.

Praedispositionem solam et numquam morbum ipsum, exceptis perpaucis formationum vitiis, propagari posse etiam nos censemus.

Jam supra demonstravimus, praedispositionem ad morbos hereditariam generatione, et quidem utriusque sexus semine germini foetus primo imprimi. Fac autem, morbos ipsos propagari, tunc etiam hac eadem via fieri deberet, et necesse esset, ut materia morbifica ex parentum unius vel alterius corpore momento geneseos una cum semine transeat in embryonem evolvendum, quod vix credendum est; tunc opus enim esset, ut, pater materve aut phthisi aut scrofulosi aut arthritide aut hypochondriasi etc. laborans, etiam prolem, iis morbis ipsis jam affiictum gignant. Nullum autem exemplum existit, patrem phthisicum filium eodem morbo jam in partu exculto afflictum genuisse, sed semper talem, dummodo patri similis sit, praedispositione ad eosdem morbos sola praeditum. Sed memoratu dignum est, quod multi auctorum accipiant, materiam morbificam etiam in his casibus in embryonem transire, et quasi seminium morbi occultum sopitare atque seriori aetate demum erumpere. Quod vero minime est concedendum.

Primum enim nullum miasma seu contagium vel alia materia morbifica adhuc nota est, quae semen ipsum eo peculiari modo ita mutet, ut partes fundamentales miasmatum vel aliarum materiarum morbificarum cum semine misceantur. Alienatum autem esse potest parentum morbo aliquo laborantium semen, quo fieri potest, ut constitutio et habitus foe-

us ex illo semine exorti debilis et cachecticus sese obis manifestet; ex quo etiam dispositio hereditaa certe derivanda est. Si autem semen revera maria morbifica fuerit impraegnatum, certe tunc, si ganismum perfectum procreare debet illud semen, nimo in gradu tantum ejus materiae particeps esse test. Atomus ille autem, ut ita dicam, ejus matee secretione et reproductione tam aucta, uti in pore infantili, mutari et innoxia reddi deberet.

Quod de phthisi adhuc dictum est ad arthritim quoque et ad scrofulosin malumque hypochonacum et ad alios morbos hereditarios sic dictos erendum est; quorum morborum numquam unus alter ipse, sed semper praedispositio tantum ad n propagatur. Etiam ad morbos, qui ad partium gularum formam spectant, praedispositio sola, pauexceptis, hereditate in liberos adfertur. Gaubius quodam enarrat, se patrem familias cognosse, us digitus minimus ad volam manus curvatus fueillum duos filios genuisse, quorum majoris natu tum minimum uno eodemque tempore, quo padigitus curvatus fuisset, etiam ad volam manus curvavisse; filium alterum autem, timentem, ne n ipse hoc malo corripiatur, diu ante tempus un omnia adhibuisse, quae ad evitandum hoc m conferre potuerint; nihilominus autem eodem tempore in illud ipsum vitium lapsum esse. elius (patholog. med. dogmat. p. 285.) observata tradit, liberos nempe parentum gibbosorum quarto aut quinto anno gibbosos factos esse,

quamquam annis prioribus nullum morbi hujus futuri vestigium adfuerit. Multa adhuc exempla similia nobis a scriptoribus afferuntur, ita ut ex his clare eluceat, non morbum ipsum sed praedispositionem ad morbum hereditate transferri.

Nullo autem modo contendere his dictis vellem liberos morbo quodam manifesto laborantes nasci non posse, nam experientia contrarium nobis persaepe praebet; qui tunc autem non morbi hereditarii sed morbi connati dicendi sunt.

Jam supra exposuimus, quo in connexu foetus in utero cum matre versetur; praeterea eodem loco vidimus, qua via praedispositio connata oriri possit. Ex iisdem eo loco jam expositis causis etiam morbus connatus originem ducit, si nempe materia morbifica ipsa, nutrimento aut alio modo etiam a matre foetui in utero versanti translata, in foetum transfertur, quod hac in via facillime fieri potest. Hoc modo miasmata et contagia, uti e. g. variolae. syphilis etc. a corpore materno in foetum transeunt. Burserius de Kanilfeld (institut. med. pract. T. III. p. 185.) exemplum enarret, variolas, quibus mater gravida quaedam erat infecta etiam foetum in utero crrripuisse. Vogel (Handbuch T. III. p. 189.) exemplum simile de morbillis tradit. Accidit autem saepe, ut corpus maternum receptivitate unius vel alterius miasmatis quidem careat, attamen autem materiam illam foetui inducat (Burdach pathol. §. 347. S. 267.)

Quod de miasmatibus et contagiis dictum etiam ad alios morbos referendum est; ita exempla multa

b auctoribus adnotata sunt, matres gravidas hydrope ut ictero affectas, liberos etiam hydropicos vel icte-icos peperisse. Sed etiam his in casibus, uti jam upra de praedispositione connata exposnimus, haud emper necesse est, ut mater aliquo morbo, quo etus nascens jam afflictus est, laboret. Etiam haec ulta probant exempla, parentum perfecte sanorum beros morbis jam in utero correptos in lucem eve-isse. Exemplum memoratu dignum Isenflam (Ver-uch einiger Anmerkungen über die Eingeweide. 2. bschnitt p. 168.) nobis affert, se ipsum nempe libe-s a parentibus perfecte sanis genitos haud diu ost partum diabete exquissito afflictos videsse.

Restant nunc morbi formationis, jure connati iam nominati, qui foetus evolutionis in utero im-editae sequelae haberi debent, et haud dubium est, uin cum terror tum animi affectiones, et secundum n. Anton. Nicolai (Gedanken von den Wirkungen er Einbildungskraft im menschlichen Körper. Halle.) etiam imaginationes multa ad vitia formativa per-ienda, praecipue priori embryonis evolutionis tem-re conferre possint.

Omnes autem adhuc de morbis revera jam in rtu foetui inhaerentibus casus laudati neutiquam ntra illam opinionem certant, praeditpositionem lam hereditate propagari, nam certe non morbi reditarii sed connati sunt.

III.

Quamquam haud rara exempla ab auctoribus ad nos pervenerunt, ex quibus elucere videatur, etiam nulla causa occasionali data, tamen praedispositionem hereditariam in morbum transiisse, ita ut ad credendum induci possimus, cum multis scriptoribus, nulla causa occasionali opus esse, qua praedispositio hereditaria in morbum convertatur, attamen si accuratius hanc rem investigamus mox patebit, nullum morbum sine causa occasionali oriri posse, praedispositione quamvis ad ipsum clarissime manifestata.

Mirandum quidem nobis est, quod in plurimis casibus cujusdam familiae liberi uno eodemque certo tempore, quo parentes morbo quodam tentati sint, etiam eodem morbo affligantur, et Tissot (l. c.) nec non alii celeberrimi medici exempla exhibuerunt, morbos in infantibus, praedispositione hereditaria praeditis, causis occasionalibus omnibus, regimine ab ipsis instituto, repulsis, tamen justo tempore apparuisse. Ad morbum autem oriundum, uti pathologi recte monuerunt, numquam dispositio sola, quamquam validissima, sufficere potest, sed semper etiam causa nocens advenire debet, si morbus oriatur. Praedispositio hereditaria a lege hac naturae excipi non potest; et si in plerisque casibus causa occasionalis haud adesse videatur, tamen autem praedispositio hereditaria in morbum paternum sese convertat, tunc tantum scimus, causam occasionalem minimam, praedispositione

praecipue clarius manifesta data, requiri, ut morbus ipsa succedat. Cernimus porro, praedispositionem hereditariam semper in organismi certa evolutionis periodo in morbum ipsum mutari, uti rhachitis et scrofulosis aetate infantili, phthisis et haemoptoë et aliae pectoris affectiones aetate juvenili, arthritis, haemorrhoides etc. saepissime aetate virili, et similia simili modo aetate jam provectiori.

Neminem autem fugiet, organismum totum, praecipueque illa organa aut systemata, in quibus eo evolutionis tempore ad perfectionis fastigium perveniendi nisus sit insitus, saepissime perturbari et labefactari, quod facile fieri potest, cum systematum in evolutione versantium activitas maxime augeatur, et mutua ratio cum natura externa nunc et vividior et vehementior procedat. Etiamsi vero affectus tumultuosissimos, quamquam in organis vel systematibus singulis excolendis nulla directio morbosa inveniatur, in variis evolutionum periodis pro organorum seu systematum diversitate saepissime cernimus; uti exanthemata in cutis evolutione, tussin, haemoptoën, inflamationes et spasmodicas aliasque affectiones organorum thoracis in organorum respirationis evolutione, vitia systematis genitalis in hujus evolutione, dolores, convulsiones et spasmos varios, hypochondriam et hysteriam et similia in evolutionis periodo musculorum et systematis nervei; quanto magis itaque et quanto facilius perturbatio illa vel in organismum totum vel in organa seu systemata in evolutionis periodo versantia, quibus jam a generatoribus di-

rectio sese evolvendi abnormis est insita, veluti causa occasionalis influere debet, ut morbus ipse evadat. Illud organon aut systema si ad evolutionis finem pervenerit et, ut ita dicam, perfectionis fastigium attigerit, nunc denique pro harmonia totius organismi conservanda et restituenda majoris momenti fit, quam priori tempore, quo natura ali cuidam organo aut systemati κατ' ἐξοχην excolendo prnvidit. Quodsi autem organon cujusdam organismi aut systema, jam primo originis momento, modum vivendi et sese excolendi et agendi abnormem acceperit, tunc etiam eo certius et manifestius, si ad suae evolutionis finem pervenerit, status ille sese declarabit. Nam tunc denique e. g. organon quoddam viribus exiguis instructum aequali gradu uti si in instatu normali perseverasset, functiones ad totum in integritate conservandum organismum necessarias perficere, eodemque vigore vicissitudinibus cum natura externa validissime procedentibus subniti debet, quod autem, uti facile intelligendum est, non fieri potest. Res externae idcirco in istud organon influentes etiam id subigunt, harmonia et aequilibrium, propter intimum inter omnes corporis partes connexum suspendi debet et morbus oritur, qui sese proxime in organo jam a natura dispositione ad morbum quemdam praedito manifestat.

VITA.

Ego Bernhardus Preiss, natus sum anno MDCCCIV
ulitiae in Silesia super., patre Ludovico, matre Hen-
ica e gente Stenzel, quos superstites adhuc veneror,
eterique testamento sum addictus.

Primis literarum rudimentis domi imbutus, an-
um agens decimum quartum Vratislaviam me con-
uli, ubi studiis gymnasialibus peractis A. MDCCCXXVI
aturitatis testimonio instructus ejusdem anni mense
pr. ab Ill. Weber t. t. rectore magnifico, in album
niversitatis civium relatus, apud Ill. Wendt, t. t.
edicorum ordinis decanum spectabilem medicinae
omen dedi. In alma hac musarum sede viros dis-

serentes audivi hos: Ill. Branis de logice. Ill. Schneider de Thucydide nec non de Ciceronis epistolis. Ill. Wachler de historia Romanorum, de historia literarum cum antiquarum tum Germanicarum, nec non de encyclopaedia universali. Ill. Steffens de hodegetice. Ill. Treviranum de botanices elementis. Ill. Fischer de chemia. Ill. Passow de Taciti Agricola. Celeb. Barkow de ostseologia. Ill. Otto de syndesmologia, de anatomia corporis humani cum theoretica tum practica, de anatomia comparata, de Zoologia ac de foetus humani historia. Ill. Glocker de crystallographia et oryctognosia. Ill. Purkinje de physiologia.

A. MDCCCXXVII. Berolinum profectus ibique mense Oct. ab ill. Rudolphi t. t. pro rectore fasces tenente, studiosorum numero sum adscriptus, et ab Ill. Link medicor. ordin. gratiosi decano maxime spectabili inter med. studiosos receptus. Ibi has audivi lectiones: Ill. F. Hufeland de pathologia generali et de therapia cum generali, tum speciali. Ill. de Humboldt de geographia physica. Ill. Osann de ma-

teria medica nec non de fontibus medicatis. Ill. Hermbstaedt de pharmacia et physica experimentali. Perill. W. Hufeland de morbis nervorum. Ill. Link de toxicologia. Ill. Jüngken de chirurgia, de akiurgia et de morbis oculorum. Ill. Toelken de Horatii arte poetica.

Institutionibus clinicis virorum Perill. et Ill. Hufeland, Osann et Busse, Bartels, Wolf, Rust tam auscultando quam aegrorum curam suspiciendo per plura semestria interfui.

Jam vero tentamine philosophico et medico nec non examine rigoroso rite absolutis spero fore, ut dissertatione thesibusque palam defensis, summi medicinae et chirurgiae honores in me conferantur.

THESES.

I.

Praedispositio et non morbus hereditate propagatur.

II.

Unicum fere remedium naturae febris est.

III.

Calor animalis a nervorum vi non pendet.

IV.

Imputatio non a jureconsulto sed a medico dijudicanda.